

Strategie udržitelného rozvoje
Technické univerzity
v Liberci
do roku 2030

Strategie udržitelného rozvoje Technické univerzity v Liberci do roku 2030 je formálně první dokument, který se uvedené problematiky na naší univerzitě týká. Nicméně mnohé zásady a principy byly na Technické univerzitě v Liberci uplatňovány a aplikovány již dlouho, jak v oblasti výstavby nových budov a rekonstrukcí stávajících budov, tak v oblasti vzdělávání, ve vědě a výzkumu. Vzniklá strategie však v jednom dokumentu ukazuje, kterými oblastmi se budeme na univerzitě zabývat, jaké jsou naše cíle, jak budeme opatření vyhodnocovat. Ke splnění některým cílům naší strategie není zapotřebí velkých finančních prostředků. Toto se týká především cílů v oblasti vzdělávání. Splnění cílů v oblastech výstavby a rekonstrukcí, bude jistě záviset na finančních možnostech naší univerzity. Věřím, že předložená strategie a její postupná realizace přispěje zmírnit negativní vliv člověka na životní prostředí a povede prostřednictvím vzdělávání našich studentů k uvědomění si osobní odpovědnosti v environmentální problematice.

Strategie udržitelného rozvoje Technické univerzity v Liberci vychází z principů a cílů udržitelného rozvoje, tak jak byly definovány Organizací spojených národů a jak byla následně promítnuta do dalších národních a regionálních dokumentů.

Definice udržitelného rozvoje je upravena legislativou: „*Udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.*“

Strategie udržitelného rozvoje Technické univerzity v Liberci staví svoji strategii na základních cílech udržitelného rozvoje OSN (tzv. SDGs) – **Agenda 2030 OSN** a využívá podcílů SDGs relevantních pro univerzitní prostředí. Spolu s tímto dokumentem využívá dokument **Zelená dohoda pro Evropu (European Green Deal)**, který představuje plán Evropské komise pro přechod k uhlíkové neutralitě, ochraně biodiverzity, snížení znečištění a péči o přírodní zdroje do roku 2050. Dalšími zásadními dokumenty pro koncepci strategie je **Strategický rámec ČR 2030**, který stanovuje priority pro udržitelný rozvoj České republiky a **Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci (RIS3)**, která stanovuje národní priority pro rozvoj znalostní ekonomiky s vysokou přidanou hodnotou, včetně ochrany přírody. Technická univerzita v Liberci, která je v Libereckém kraji v roli klíčového aktéra vzdělávání, výzkumu a vývoje je provázána se strategickým rozvojem regionu, který je stanoven ve **Strategii rozvoje**

Libereckého kraje 2021-2027, RIS3 strategii pro území Libereckého kraje pro období 2023-2027 a koncepci Chytřejší Liberecký kraj. Z hlediska institucionálních dokumentů Strategie udržitelnosti Technické univerzity v Liberci navazuje na **Strategický záměr vzdělávání a tvůrčí činnosti a Strategie internacionalizace Technické univerzity v Liberci na období 2021 – 2025, s výhledem do roku 2030 a současně také na **University Leaders in SDGs – UNILEAD**. Při vytváření koncepce Strategie udržitelného rozvoje Technické univerzity v Liberci byly zohledněny také institucionální dokumenty **Strategie VaV TUL 2020 – 2030, Analýza procesů řízení VaV TUL 2014 – 2020 a Personální strategie Technické univerzity v Liberci na období 2022 až 2025, s výhledem do roku 2030**.**

Na základě výše uvedených dokumentů byla vytvořena strategie, jejímž cílem je propojit udržitelný rozvoj ve vzdělávání, vědě a výzkumu, nadefinovat možnosti udržitelnosti provozu univerzity ve vztahu k zaměstnancům a studentům a vyjádřit třetí roli univerzity z hlediska její společenské odpovědnosti.

Očekávanými dopady Strategie udržitelného rozvoje Technické univerzity v Liberci je komunikace nových poznatků z oblasti udržitelnosti na úrovni firemní, akademické i společenské a podpora další implementace poznatků a inovací v oblasti udržitelnosti uvnitř akademické komunity i v rámci širší veřejnosti.

Vize

Technická univerzita v Liberci reaguje ve svých vědecko-výzkumných aktivitách na společenské výzvy, kterým čelí dnešní svět v oblasti vědy, podnikání, preferuje synergický multidisciplinární výzkum, personálně a technicky propojené týmy, schopné zkoumat a najít řešení globálních výzev.

Technická univerzita v Liberci dokáže kontinuálně naplňovat své základní poslání z pohledu tří hlavních pilířů udržitelnosti - environmentálního, společenského i ekonomického a aktivně vytváří prostředí a zdroje pro další rozvoj k odpovědnosti a úctě k sobě navzájem i k dalším celospolečenským hodnotám. Technická univerzita v Liberci je inovativní a důvěryhodný partner pro regionální i mezinárodní spolupráci v tématech udržitelnosti.

Mise

Technická univerzita v Liberci posiluje individuální i společenskou odpovědnost k cílům udržitelnosti, skrze své hlavní poslání vzdělává a posouvá vědění v tématech udržitelnosti, buduje v rámci svého vnitřního prostředí i širší komunity kulturu vzájemného respektu a úcty, cílevědomě promítá nejnovější poznatky a zkušenosti z oblasti udržitelnosti do bezprostřední správy svého majetku i zdrojů a inspiruje jak jednotlivce, tak organizace i širokou veřejnost.

Prioritní oblasti udržitelného rozvoje Technické univerzity v Liberci

Prioritní oblasti a cíle Strategie udržitelného rozvoje Technické univerzity v Liberci přímo navazují na výše uvedené poslání univerzity a konkrétně vymezují její postavení klíčového aktéra v tématech trvale udržitelného rozvoje. Struktura prioritních oblastí provazuje tradiční role vysoké školy v regionálním i mezinárodním kontextu s aktuálními celospolečenskými požadavky na systematické řešení celospolečenských výzev. Každé dílčí téma vymezuje agendu pro synergický management a řízení v rámci organizační struktury Technické univerzity v Liberci, protože v celé řadě oblastí dochází k četným překryvům.

Pilíře udržitelného rozvoje TUL

Technická univerzita v Liberci se v současné době jasně profiluje v oblasti technických, přírodovědných, společenských, humanitních, pedagogických, zdravotnických věd, architektury a umění. Reflektuje potřeby trhu práce a ve vzdělávací činnosti formuje a rozvíjí studijní programy v návaznosti na celospolečenskou poptávku po klíčových profesích. Současně si je vědoma své zodpovědnosti jako vzdělávací instituce ve vztahu k potřebě společnosti zabývat se otázkou udržitelnosti na všech úrovních. Na základě tohoto statutu byly pilíře udržitelného rozvoje Technické univerzity v Liberci rozděleny takto:

- I. VZDĚLÁVÁNÍ, VÝZKUM, TVŮRČÍ ČINNOST
- II. PROVOZ, ZAMĚSTNANCI, STUDENTI
- III. SPOLEČENSKÁ ODPOVĚDNOST A TŘETÍ ROLE UNIVERZITY

Pilíř I. Vzdělávání, výzkum, tvůrčí činnost

CÍL: POSÍLENÍ TÉMATU UDRŽITELNÉHO ROZVOJE VE VZDĚLÁVÁNÍ, VÝZKUMU A TVŮRČÍ ČINNOSTI

Dílčí cíle

- Podporovat zavádění nových studijních programů a předmětů s tematikou udržitelnosti pro studenty bakalářského a magisterského studia na všech fakultách univerzity.
- Podporovat zavádění nových předmětů s tematikou udržitelnosti pro kurzy celoživotního vzdělávání.

- Podporovat výzkumné směry zabývající se problematikou udržitelnosti, podporovat přípravu projektových a grantových žádostí zaměřených nebo souvisejících s tematikou udržitelnosti a podporovat vytváření mezioborových a mezinárodních týmů pro plnění výzkumných cílů s touto tematikou.
- Podporovat aplikace výsledků výzkumu z oblasti udržitelnosti do praxe a podporovat aktivní transfer udržitelných technologií. S výsledky výzkumu v této oblasti aktivně seznamovat veřejnost.

Realizační opatření

- V přehledu studijních programů a předmětů vytipovat ty, které by měly být doplněny o udržitelné postupy nebo cíle.
- Zmapovat předměty vyučované v rámci všech fakult univerzity, ve kterých jsou poskytovány informace o udržitelném rozvoji a podpořit jejich navyšování a rozšiřování.
- Rozšířit nabídky kurzů celoživotního vzdělávání a kurzů pro veřejnost s tematikou udržitelnosti.
- Zapojit studenty do osvěty v oblasti udržitelnosti, podpořit pořádání letních škol s tematikou udržitelného rozvoje v rámci všech fakult univerzity.
- Podpořit stávající výzkumná témata s tematikou udržitelnosti a současně podporovat zavádění výsledků tohoto výzkumu do praxe.
- Hledat finanční podporu pro veškeré aktivity s tématem udržitelnosti.

Indikátory naplnění cíle

- Vytvoření dvou studijních programů zaměřených na problematiku udržitelnosti.
- Vytvoření pěti předmětů zahrnujících ve svém sylabu problematiku udržitelnosti.
- Vytvořit jeden předmět zaměřený na osvětu v oblasti udržitelnosti, který bude využitelný současně pro všechny fakulty univerzity.
- Podat tři projekty související s otázkou udržitelnosti.
- Vyhodnotit počet publikačních výstupů souvisejících s problematikou udržitelnosti.

Odpovědnost

- Prorektor pro vzdělávání a vnitřní legislativu, prorektor pro vědu a výzkum, osoba pověřená rektorem.

Pilíř II. Provoz, zaměstnanci, studenti

CÍL: SPOLEČENSKY A ENVIRONMENTÁLNĚ ODPOVĚDNÝ PŘÍSTUP K AKTIVITÁM UNIVERZITY JAKO CELKU

Dílčí cíle

- Zefektivnit řízení a zajistit organizační chod univerzity při uplatnění principu Významně nepoškozovat (DNSH).
- Nastavit a podporovat mechanismy vedoucí k hospodárnému využívání energie, efektivnímu využívání obnovitelných zdrojů a vody.
- Zabývat se otázkou dopadu všech typů odpadů na zdraví člověka a přírodní prostředí a tyto dopady minimalizovat.
- Pečovat o kvalitu života studentů a zaměstnanců v rámci univerzitní komunity.

Realizační opatření

- Personálně zajistit agendu udržitelnosti na univerzitě a podporovat její pracovní činnost ve vazbě na akční plány, jejich monitorování, naplňování a vyhodnocování.
- Implementovat přístupy udržitelnosti a přístupy DNSH při opravách a rekonstrukcích nebo při návrhu a následné výstavbě nových objektů v souladu s principy „zelené výstavby“.
- Navrhnout a aplikovat zásady udržitelných, šetrných a klimaticky odolných budov.
- Dodržovat strategii odpovědného zadávání veřejných zakázek a odpovědného nakupování.
- V objektech univerzity podporovat úsporu pitné vody stejně jako hospodaření se srážkovou a odpadní vodou.
- Vyhodnocovat využívání energie v areálu univerzity a testovat potenciální alternativní možnosti vedoucí k energetickým úsporám.
- Nastavit systém třídění odpadu, zabývat se otázkou nakládání s bioodpadem, instalovat kompostéry a zpětně využívat vyprodukovaný kompost.
- Nastavit systém udržitelné infrastruktury pro studující a zaměstnance včetně osob se specifickými potřebami.
- V rámci stravování studentů a zaměstnanců zajistit zdravou a vyváženou stravu pocházející od regionálních producentů potravin, snižovat míru plýtvání jídlem a eliminovat nadměrné používání jednorázových obalů. Zajistit pitné fontány na více místech univerzitního areálu.
- Podporovat a nastavit principy udržitelnosti v dopravě a cestování v souladu s principy udržitelné mobility.
- Dodržovat zásady politiky rovných příležitostí, zvyšovat povědomí o otázce genderové rovnosti.
- Využívat moderní komunikační technologie s cílem minimalizovat listinné podoby dokumentů (s výjimkou zákonem přikázaných dokumentací).
- Podporovat poradenská a další podpůrná centra pro studenty i zaměstnance.
- Podporovat individuální přístup ke studentům se specifickými potřebami.
- Podporovat rovnováhu mezi pracovním a osobním životem.

Indikátory naplnění cíle

- Personální zajištění agendy udržitelnosti na univerzitě.
- Příklady implementovaných přístupů udržitelnosti při stavbách, opravách a rekonstrukcích univerzitních budov.
- Metodika zadávání veřejných zakázek.
- Vyhodnocení energetické náročnosti budov univerzity.
- Metodika třídění odpadu a nakládání s bioodpadem.
- Zmapování udržitelné infrastruktury pro osoby se specifickými potřebami.
- Funkční pitné fontány v univerzitním areálu a jejich počet.
- Návrh dokumentu o udržitelnosti v dopravě a cestování v souladu s principy udržitelné mobility.
- Akceptace politiky rovných příležitostí – počty přijatých zahraničních studentů, akceptace genderové rovnosti – počty zaměstnanců - žen a mužů.
- Nařízení k minimalizaci listinné podoby dokumentů.
- Počet poradenských center pro studenty a zaměstnance, počet klientů.
- Informace o individuálním přístupu ke studentům se specifickými potřebami.

Odpovědnost

- Prorektor pro rozvoj, prorektor pro vzdělávání a vnitřní legislativu, kvestor, osoba pověřená rektorem.

Pilíř III. Společenská odpovědnost a třetí role univerzity

CÍL: INFORMOVANOST, POPULARIZACE, PARTNERSTVÍ

Dílčí cíle

- Podpora informovanosti o šíření výsledků vědy a výzkumu v oblasti udržitelného rozvoje.
- Popularizace témat udržitelnosti ve všech svých aspektech pro širší veřejnost.
- Podpora spolupráce a partnerství v oblasti udržitelného rozvoje s univerzitami a průmyslovými partnery.

Realizační opatření

- Zajistit informovanost o dokumentu „Strategie udržitelného rozvoje Technické univerzity v Liberci“.
- Nastavit nový komunikační kanál pro informování univerzitní komunity o aktivitách v oblasti udržitelného rozvoje.
- Organizovat akce s tematikou udržitelnosti pro akademické a další pracovníky univerzity.
- Organizovat osvětové přednáškové akce na téma udržitelnosti pro širší veřejnost.
- Zapojit odborníky z praxe, zlepšit mezioborovou komunikaci.
- Vyhledávat partnerské univerzity zabývající se problematikou udržitelnosti ve stejných výzkumných oblastech.

- Hledat průmyslové partnery pro konzultace dané problematiky, výměnu názorů a spolupráci.

Indikátory naplnění cíle

- Počet přednášek/workshopů a akcí zaměřených na problematiku udržitelnosti pro studenty a zaměstnance TUL, osvěta v rámci informačních kanálů univerzity, sociálních sítí a webových stránek.
- Počet přednášek pro širší veřejnost věnovaných otázkám udržitelného rozvoje společnosti. Informování veřejnosti formou seminářů a článků na webových stránkách TUL (nebo v e-periodiku T-uni).
- Počet navázaných spoluprací a partnerství s českými a zahraničními univerzitami a průmyslovými partnery.

Odpovědnost

- Prorektor pro rozvoj, prorektor pro vzdělávání a vnitřní legislativu, kvestor, osoba pověřená rektorem.

Strategie udržitelného rozvoje Technické univerzity v Liberci je navržena jako strategický dokument do roku 2030. Plnění cílů a dílčích cílů všech tří pilířů bude probíhat v průběhu let 2025 až 2030 včetně. Pro dosažení stanovených cílů a indikátorů ve všech třech pilířích budou zpracovány **Akční plány plnění**, které budou ve dvouletých obdobích monitorovat a vyhodnocovat výše zmíněné ukazatele včetně termínů plnění nastavených v rámci akčních plánů. **Monitorování bude nastaveno na roky 2026, 2028, 2030.** Za plnění budou zodpovědní výše uvedení prorektoři, kvestor nebo osoby pověřené rektorem Technické univerzity v Liberci.

Projednáno kolegiem rektora dne: 14. 12. 2024

Datum schválení: 14. 12. 2024

Podpis rektora TUL:

doc. RNDr. Miroslav Brzezina, CSc., dr. h. c.
rektor

Tento dokument vznikl díky podpoře Národního plánu obnovy, projektu Udržitelný rozvoj TUL,
reg. č. NPO_TUL_MSMT-2141/2024-4

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY